

Van fogalmunk a jogi fogalmakról?

Mindenkinek van elképzelése, hogy mit takar a jogszerű földhasználó vagy a nyilvánvaló hiba fogalom az agrártámogatások vonatkozásában, de a „józan paraszti” észjárás nem mindig fedi a jogszabályban foglaltakat, az mindig sokkal kacifántosabb annál.

Dr. Jobbágy
Krisztina

■ Jogszerű földhasználó

2010-től már csak az ún. egységes kérelemben nyújtható be támogatási kérelem az MVH-hoz meghatározott jogcímekre, így például az egységes területalapú (SAPS), a kedvezőtlen adottságú területeken való gazdálkodás (KAT), az agrár-környezetgazdálkodási (AKG), a Natura 2000 gyepterületeken való gazdálkodásra is.

Az egységes kérelemről szóló 22/2011. (III. 25.) VM-rendelet értelmező rendelkezései között találjuk a jogszerű földhasználó fogalom meghatározását is: „a földhasználati nyilvántartás részletes szabályairól szóló 356/2007. (XII. 23.) Korm. rendelet szerinti földhasználati nyilvántartásba (a továbbiakban: földhasználati nyilvántartás) – amennyiben e rendelet 2. § (1) bekezdése szerinti, az egyes támogatási jogcímekre vonatkozó jogszabályok másként nem rendelkeznek – a tárgyév június 9-ei dátum szerinti állapotnak megfelelően földhasználóként bejegyzett ügyfél, vagy az az ügyfél, akinek földhasználati joga önhibáján kívüli okból nem került a földhasználati nyilvántartásba bejegyzésre és a földhasználati jogosultságát igazoló egyéb bizonyító erejű okirattal rendelkezik.”

Ez azért kiemelt fontosságú, mert egységes kérelmet csak az a gazdálkodó nyújthat be, aki megfelel a jogszerű felhasználó fogalom kritériumainak.

Két lehetőség van, hogy ennek az előírásnak az ügyfelek megfeleljenek:

1. A földhasználatról szóló korm. rendelet szerint **földhasználónak** az minősül, aki érvényes földhasználati jogcím, illetve tulajdonjog, hasznélvezeti jog, vagyonkezelői jog alapján használja a termőföldet.

Aki 1 hektárnál nagyobb termőföldet használ, köteles azt bejelenteni a használat kezdetétől számított 30 napon belül az illetékes földhivatalnak. Ha nem a tulajdonos vagy a hasznélvező használja, akkor a tulajdonosnak és a hasznélvezőnek az aláírása is szükséges ehhez.

Amennyiben szerződés alapján keletkezik földhasználat, akkor az eredeti szerződés egy példánya is elegendő. A bejelentés elmulasztása esetén a földhivatal bírságot szabhat ki, amely akár a föld AK értékének ezerszeresére is rúghat.

2. Kérdéses azonban, hogy amennyiben valaki nincs bejegyezve a földhasználati nyilvántartásba, az mivel tudja bizonyítani a jogszerű földhasználatot. Ilyen bizonyíték lehet az adott földterületre vonatkozó bérleti szerződés például. De akkor még mindig bizonyítani kell valahogy azt, hogy önhibáján kívül nem történt meg a földhivatali nyilvántartásba való bejegyzés.

Viszont egyes MVH közlemények azt a tájékoztatást adják, hogy a támogatási jogosultsághoz elegendő a tulajdoni lappal, vagy földhasználati lappal, bérleti szerződéssel való rendelkezés. Ügyfelek tapasztalatai szerint mégsem mindig elegendő ezek megléte, ezért számos esetben a földhasználat jogosságát nem fogadták el. Ugyanakkor felmerül, hogy miért nem vizsgálták az ügyfél vétlenségét a földhivatali bejegyzés elmulasztásáért?

■ Nyilvánvaló hiba és a hiánypótlás

Az MVH eljárási törvény (2007. évi XVII. törvény) fogalom meghatározásai között a nyilvánvaló hibára is találunk definíciót: „az ügyfél által benyújtott kérelemben, pályázatban feltüntetett adatok **olyan egyértelmű hiányossága vagy hibája, amely a kérelem, vagy a pályázat más adataiból vagy más, a végrehajtási feladatokat ellátó szervezet által közvetlenül elérhető nyilvántartásból származó adatok alapján hiánypótlásra felszólítás nélkül, saját hatáskörben pótolható vagy javítható, kivéve a kérelem hitellességét befolyásoló hiányosság (aláírás, bélyegző lenyomat stb.).”**

Az MVH-nak tehát az esetleges elírásokat, tévesztéseket ki kell javítania a kérel-

mekben és az azokhoz kapcsolódó dokumentumokban, amennyiben a kijavításához szükséges információ rendelkezésre áll a kérelemből, vagy egyéb nyilvántartásából. Álláspontunk szerint ilyen nyilvánvaló hiba merült fel ügyfeleinknél, amikor az egységes kérelem keretében több támogatási jogcím iránt nyújtottak be kérelmet elektronikus úton, de a rubrikába tett x a nyomtatás után már a rubrika mellett jelent meg. Ezután az ügyfelek nem kapták meg erre a jogcímre a támogatást, csak miután már az összes szomszéd megkapta, kérdeztek rá a támogatás hollétére az MVH-nál, aki elutasította a kérelmet arra a jogcímre, mert hogy a rubrikába nem került x. Már pedig ilyen esetben, egy nyilvánvaló, ráadásul feltételezhetően informatikai hiba fennállása esetén, álláspontunk szerint nyilvánvaló hibaként kellett volna az MVH-nak kezelnie az ügyet. Főleg, hogy egy olyan támogatási jogcímről volt szó, amelyhez a bázisévben (évekkel korábban) kellett benyújtani az igazolókat, amely óta minden egyes évben igényelték támogatást ezen a jogcímen.

Amennyiben a hiányt nem tudja „háziilag” orvosolni az MVH, akkor hiánypótlási felhívást kell kiküldenie az ügyfélnek, amelyben lehetőséget ad a hiányok megadott határidőben történő pótlására. A törvény rendelkezik a késésekről: a megadott határidőn túl benyújtott hiánypótlást már nem veszi figyelembe az elbírálásnál.

A vita azon szokott lenni, hogy milyen dokumentumokat, adatokat lehet hiánypótlatni, ezt a problémát a júniusi cikkünk is érintette a fiatal gazdák támogatásával kapcsolatban. Mert külön jogszabály leszűkítheti a hiánypótlatható dokumentumokat, vagy mint az a fiatal gazda ügyekben is fókuszban volt: a kizárólag pontozás szempontjából figyelembe veendő dokumentumoknál például kizárt a hiánypótlás. Bár itt az is kérdés volt, hogy ha a Hivatalnak nincs hiánypótlási kötelezettsége, attól az ügyfél által önként benyújtott iratokat figyelembe kell-e venni az értékeléskor. A Fővárosi Bíróság

2011 tavaszán született ítéleteiben megállapította, hogy az üzleti és pénzügyi terv hiánypótoltható dokumentum, hiszen az nem kizárólag pontozás szempontjából figyelembe veendő dokumentum, kizárólag pontozás szempontjából figyelembe veendő dokumentumnak minősülnek a különböző termelői szervezetekben való részvételt és végzettséget alátámasztó igazolások. A jogszabály ugyan egyértelműen nem definiálta, hogy mi minősül kizárólag és nem kizárólag pontozás szempontjából figyelembe veendőnek, tehát itt hiányzott a jogi fogalom meghatározás, de a Fővárosi Bíróság pótolta ezt, nyelvtani értelmezés

után jutott erre az álláspontjára. Ennek eredményeként sok fiatal gazda juthatott hozzá a jogosan járó támogatásához, még ha 2 évig tartó közigazgatási és bírósági eljáráson is kellett hozzá átverekedniük magukat!

Összességében ha speciális jogszabály nem zárja ki, akkor az MVH-ra is ugyanúgy irányadó az általános hiánypótlási kötelezettség, valamint az önkéntes hiánypótlás elfogadásának kötelezettsége, mint bármely más közigazgatási szervre, amelyről sokszor megfelelnek az eljárások során, de a jogorvoslatok

során lehetőségünk van erre emlékeztetni őket!

Dr. Jobbágy Krisztina

Tel.: 30-682-5009

drjobbagyugyvedi.iroda@t-online.hu